

Rejestracja w EMAS

2017-12-06

Krok po kroku - co organizacja powinna zrobić aby uzyskać rejestrację w krajowym systemie ekzarządzania i audytu (EMAS):

- przeprowadzić przegląd środowiskowy,
- stworzyć efektywny system zarządzania środowiskowego (SZŚ),
- przeprowadzić wewnętrzny audit środowiskowy,
- sporządzić i opracować deklarację środowiskową,
- poddać się weryfikacji przez niezależnego akredytowanego weryfikatora EMAS, którzy uzyskali akredytację Polskiego Centrum Akredytacji (PCA) - aktualny wykaz weryfikatorów dostępny na stronie [PCA](#),
- [złożyć wniosek o rejestrację](#) wraz z zwalidowaną przez weryfikatora deklaracją środowiskową do Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska.

Korzyści z rejestracji

Wymagania EMAS pomagają wdrażać organizacjom systemowe rozwiązania zapewniające osiągnięcie celów biznesowych w zgodzie z wymaganiami ochrony środowiska. EMAS to także wiarygodny system raportowania oddziaływań organizacji na środowisko, ułatwiający prowadzenie otwartego dialogu z zainteresowanymi stronami.

Organizacje zarejestrowane w EMAS wskazują 6 kluczowych obszarów, w których korzyści z rejestracji są największe.

1. Zrównoważone zarządzanie zasobami

- dzięki wdrożeniu wymagań EMAS organizacje optymalizują zużycie zasobów i energii w związku z systematycznym zmniejszaniem negatywnego wpływu na środowisko,
- największe oszczędności firmy identyfikują w takich obszarach jak gospodarka odpadami, gospodarka wodno-ściekowa czy zużycie energii;

2. Zgodność z prawem

- w ramach rejestracji w EMAS organizacje wykazują się stałą zgodnością z wymaganiami prawnymi ochrony środowiska,
- wymusza to uporządkowanie wszystkich obowiązków w tym zakresie oraz wprowadzenie procedur gwarantujących ich realizację,
- podmioty prowadzą wnikliwą analizę wymagań prawnych oraz podejmują wysiłek, zmierzający do zapewnienia zgodności z nimi,
- dzięki temu minimalizują one ryzyko kar za nieprzestrzeganie skomplikowanego prawa ochrony środowiska oraz zyskują większe zaufanie ze strony administracji publicznej;

3. Sprostanie wyzwaniom związanym ze zmianami klimatu

- EMAS wymaga wdrożenia kompleksowych rozwiązań w obszarze ochrony środowiska, nastawionych na osiąganie wymiernych efektów oraz ciągłe doskonalenie,
- jednym z kluczowych wskaźników oceny działalności firmy jest jej efektywność energetyczna. Przedsiębiorstwa zobowiązane są m.in. do zapobiegania powstawaniu emisji zanieczyszczeń do powietrza lub ich minimalizacji,
- jednocześnie poprzez raportowanie, uwzględniające zużycie energii i emisję do powietrza, organizacje gromadzą dane, które pomagają im realizować ustawowe obowiązki sprawodawcze;

4. Przewaga konkurencyjna

- rynek coraz częściej wymusza na firmach działania prośrodowiskowe,
- jest to szczególnie widoczne za sprawą rosnącej popularności zazieleniania wizerunku biznesu,
- w wielu przetargach, prowadzonych zarówno przez administrację publiczną, jak i firmy prywatne, pojawiają się kryteria ochrony środowiska,
- klienci również zaczynają zwracać uwagę na tzw. ekologiczne produkty i prośrodowiskowe postępowanie firm,
- dzięki EMAS firmy posiadają sprawdzone instrumenty, służące do zapewniania najwyższego poziomu ochrony środowiska,
- jednocześnie ich zielony wizerunek jest potwierdzony wiarygodnym certyfikatem, przyznawanym przez Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska;

5. Zaangażowanie pracowników

- sukces każdej organizacji w dużym stopniu zależy też od zgrania jej zespołu i jego wspólnej pracy,
- dzięki wdrożeniu wymagań EMAS pracownicy integrują się wokół celu, jakim jest poprawa stanu środowiska oraz zrównoważony rozwój,
- wspólnie wypracowany wizerunek organizacji przyjaznej środowisku daje pracownikom poczucie dumy oraz wzmacnia przywiązanie do pracodawcy,
- ich zaangażowanie w realizację polityki środowiskowej tworzy pozytywną atmosferę i motywuje do podejmowania ambitnych wyzwań;

6. Wiarygodność i zaufanie

- obecnie jednym z kluczowych elementów biznesu jest umiejętność budowania wiarygodności i zaufania,
- EMAS pomaga tworzyć pozytywną relację organizacji z jej interesariuszami i wzmacniać w ten sposób wiarygodność,
- istotnym wymogiem systemu jest prowadzenie otwartego dialogu ze społeczeństwem oraz innymi zainteresowanymi stronami, w tym z lokalną ludnością i klientami,
- przejrzystość oraz okresowe przedstawianie informacji dotyczących środowiska w postaci deklaracji środowiskowych są fundamentalnymi elementami odróżniającymi EMAS od innych standardów zarządzania środowiskowego,
- dzięki temu organizacje kształtują swój wizerunek jako wiarygodnych i odpowiedzialnych partnerów.

Polityka ochrony klimatu, innowacyjność biznesu lub rozwój demograficzny to jedne z najważniejszych wyzwań globalizującej się gospodarki. Sprostanie im wymaga zrównoważonego podejścia, zapewniającego pogodzenie interesów biznesu, społeczeństwa i ochrony środowiska. Struktura i wymagania EMAS dają narzędzia do systemowego zarządzania zrównoważonym rozwojem każdego rodzaju organizacji.

Zachęty systemowe/ ulgi regulacyjne

1. Zwolnienie z opłaty rejestrowej w nowotworzonym rejestrze o odpadach

Organizacje zarejestrowane w EMAS są zwolnione z opłaty rejestrowej przy wpisie do rejestru o odpadach.

Baza danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami (BDO) jest rejestrem podmiotów wprowadzających produkty, produkty w opakowaniach i gospodarujących odpadami. Za jego prowadzenie odpowiedzialni są marszałkowie województw.

Organizacje zarejestrowane w systemie ekzarządzania i audytu (EMAS) dokonując wpisu do rejestru są zwolnione z opłaty rejestrowej (art. 57 ust. 2 ustawy z 14 grudnia 2012 r. o odpadach)¹. Dla pozostałych firm objętych tym obowiązkiem, opłatę roczną ustalono w wysokości 300 zł, a dla mikroprzedsiębiorstw – 100 zł.

Aby uzyskać wpis do rejestru należy złożyć wniosek do marszałka województwa. Formularze wniosków są dostępne na stronie internetowej rejestru w formie edytowalnego dokumentu. Marszałek województwa powinien dokonać wpisu do 6 miesięcy od dnia utworzenia nowego rejestru, czyli do 24 lipca 2018 r. Po dokonaniu wpisu jest przydzielany nowy numer rejestrowy.

Więcej na naszej stronie www.emas.gdos.gov.pl oraz www.bdo.mos.gov.pl.

2. Możliwość finansowania przedsięwzięć związanych z wdrażaniem i funkcjonowaniem systemu ekzarządzania i audytu (EMAS) ze środków funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej

Prawo Ochrony Środowiska (POŚ)

Art. 400a. ust. 1. *Finansowanie ochrony środowiska i gospodarki wodnej obejmuje:*

41a) *przedsięwzięcia związane z wdrażaniem i funkcjonowaniem systemu ekzarządzania i audytu (EMAS) oraz systemu weryfikacji technologii środowiskowych (ETV);*

3. Rzadsze kontrole środowiskowe WIOŚ - nawet do 3 lat dla podmiotów posiadających pozwolenia integrowane

Ustawa Inspekcji Ochrony Środowiska

Art. 5a ust. 4. *W odniesieniu do instalacji wymagających uzyskania pozwolenia zintegrowanego okres pomiędzy kontrolami nie przekracza:*

2) *3 lat dla instalacji, której prowadzącym instalację jest organizacja zarejestrowana w systemie ekzarządzania i audytu (EMAS) lub dla instalacji stwarzających najmniejsze zagrożenie.*

4. Zwolnienie z podatku akcyzowego na węgiel i gaz

Organizacje zarejestrowane w EMAS mogą liczyć na zwolnienia z podatku akcyzowego na gaz i węgiel.

Ustawa z 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym określa, że firma, która ma wdrożony system prowadzący do osiągnięcia celów dotyczących ochrony środowiska lub do podwyższenia efektywności energetycznej czyli m.in. system ekzarządzania i audytu (EMAS)² jest zwolniona z akcyzy na wykorzystywane do celów opałowych wyroby węglowe lub gazowe.

Art. 31a ust. 1 pkt 8: *Zwalnia się od akcyzy czynności podlegające opodatkowaniu, których przedmiotem są wyroby węglowe przeznaczone do celów opałowych: przez zakład energochłonny wykorzystujący wyroby węglowe, w którym wprowadzony został w życie system prowadzący do osiągnięcia celów dotyczących ochrony środowiska lub do podwyższenia efektywności energetycznej;*

Art. 31 b ust. 1 pkt 5: *Zwalnia się od akcyzy czynności podlegające opodatkowaniu, których przedmiotem są wyroby gazowe przeznaczone do celów opałowych: przez zakład energochłonny wykorzystujący wyroby gazowe, w którym wprowadzony został w życie system prowadzący do osiągnięcia celów dotyczących ochrony środowiska lub do podwyższenia efektywności energetycznej.*

5. Zwolnienie z audytów energetycznych

Organizacje zarejestrowane w systemie ekzarządzania i audytu EMAS są zwolnione z obowiązku przeprowadzenia audytu energetycznego przedsiębiorstwa. Warunkiem jest wykonanie takiego audytu w ramach systemu oraz poinformowanie o tym Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki.

Zgodnie z przepisami obowiązkiem audytów energetycznych zostały objęte tzw. duże przedsiębiorstwa (w rozumieniu ustawy z 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej). Nie dotyczy to mikroprzedsiębiorstw oraz małych lub średnich firm. Zwolnione z obowiązku przeprowadzenia audytu energetycznego są także organizacje z wdrożonym systemem ekzarządzania i audytu EMAS.

Ustawa z 20 maja 2016 r. o efektywności energetycznej w art. 36 ust. 2 precyzuje, że *zwolnienie z obowiązku przeprowadzenia audytu energetycznego jest przewidziane dla przedsiębiorcy, który:*

- *posiada system zarządzania energią określony w Polskiej Normie dotyczącej systemów zarządzania energią, wymagań i zaleceń użytkowania lub*
- *jest zarejestrowany w systemie zarządzania środowiskowego, o którym mowa w art. 2 pkt 13 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1221/2009 z 25 listopada 2009 r. w sprawie dobrowolnego udziału organizacji w systemie ekzarządzania i audytu (EMAS),*
- *wykonał audyt energetyczny przedsiębiorstwa w ramach tych systemów.*

Oznacza to, że obecność w rejestrze EMAS, prowadzonym przez Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, stanowi potwierdzenie posiadania przez przedsiębiorcę systemu zarządzania środowiskowego.

¹ Ustawa z 14 grudnia 2012 r. o odpadach - art. 57 ust 2: Opłaty rejestrowej nie uiszcza przedsiębiorca wpisany do rejestru, o którym mowa w ustawie z dnia 15 lipca 2011 r. o krajowym systemie ekzarządzania i audytu (EMAS) (Dz.U. poz. 1060), który składając wniosek o wpis do rejestru przedłoży informację potwierdzającą dobrowolny udział w systemie ekzarządzania i audytu (EMAS).

² Ustawa z 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym - art. 31c: Za system prowadzący do osiągnięcia celów dotyczących ochrony środowiska lub do podwyższenia efektywności energetycznej, o którym mowa w art. 31a ust. 1 pkt 8 i art. 31b ust. 1 pkt 5, uznaje się:

1) Europejski System Handlu Emisjami zgodny z ustawą z dnia 12 czerwca 2015 r. o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych (Dz. U. poz. 1223 ze zm.) i przepisami wydanymi na podstawie art. 25 ust. 4 i art. 29 ust. 1 tej ustawy;

2) system EMAS, o którym mowa w ustawie z dnia 15 lipca 2011 r. o krajowym systemie ekzarządzania i audytu (EMAS) (Dz. U. nr 178, poz. 1060);

3) uzyskiwanie i umarzanie świadectw efektywności energetycznej, o których mowa w ustawie z dnia 20 maja 2016 r. o efektywności energetycznej (Dz. U. poz. 831), przez podmioty obowiązane na podstawie tej ustawy do uzyskania i przedstawienia do umorzenia świadectw efektywności energetycznej lub uiszczenia w zamian opłaty zastępczej;

4) system zarządzania środowiskowego potwierdzony przez niezależną i uprawnioną w tym zakresie jednostkę akredytującą certyfikatem ISO 14001:2004;

5) system zarządzania energią potwierdzony przez niezależną i uprawnioną w tym zakresie jednostkę akredytującą certyfikatem ISO 50001:2011.